

TVIRTINU
Nacionalinės mokėjimo agentūros prie
Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
pavadootojas

Tomas Orlickas

(Pavyzdinė projekto įgyvendinimo galutinės ataskaitos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritį „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ forma)

2020-10-14 Nr. FR-1605
Vilnius

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

**PROJEKTO ĮGYVENDINIMO
PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS SRITĮ „PARAMA EIP VEIKLOS GRUPĖMS
KURTI IR JŲ VEIKLAI VYSTYTI“
GALUTINĖ ATASKAITA**

2024-06-17

(pildymo data)

Kaunas

(sudarymo vieta)

1. Ataskaitos pateikimo terminas: 2024-06-28
(nurodoma data, iki kurios turi būti pateikta galutinė ataskaita)

2. Informacija apie paramos gavėją ir projektą:

Paramos gavėjas	VŠĮ LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVRSITETAS (Irašomas tikslus paramos gavėjo pavadinimas, atitinkantis VI Registrų centro Juridinių asmenų registre esančią informaciją.)
Paramos gavėjo adresas	Juridinio asmens buveinė (savivaldybės pavadinimas, miestas) Kauno miesto savivaldybė, Kaunas Gatvė, namo numeris A. Mickevičiaus g. 9 Pašto indeksas LT-44307 Tel., faksas 8 37 327200; 8 37 220733 El. paštas rektoratas@lsmuni.lt
Partneriai	VŠĮ „Tęstinio mokymo ir konsultavimo centras“ UAB „Kontvainiai“ S. Petkevičiaus įmonė „Petkus“ ŽŪB „AUGA Smilgiai“ Šakių rajono Lukšių žemės ūkio bendrovė UAB Zujų paukštynas UAB „VYTURYS“ VŠĮ Kauno technologijos universitetas

Paramos gavėjo parašas / Įgalioto asmens parašas

Projekto pavadinimas	Tvarių technologijų diegimas taikant šalutinių produktų biorafinavimo schemas skirtingų rūšių gyvūnų produktyvumo ir produkcijos kokybės užtikrinimui	
Paramos sutarties numeris	35BV-KK-19-1-10857	
Asmuo, atsakingas už projekto administravimą	Mindaugas Malakauskas LSMU Veterinarijos akademijos kancleris Tel. 8 37 362 383 El. paštas: mindaugas.malakauskas@lsmu.lt	
Atsiskaitymo laikotarpis	nuo 2020-10-27 iki 2024-06-30 <i>(nurodomas laikotarpis nuo projekto įgyvendinimo pradžios iki suplanuoto paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo datos)</i>	
Faktinis projekto įgyvendinimo laikotarpis	nuo 2020-10-27 iki 2024-06-05 <i>(nurodomas laikotarpis nuo projekto įgyvendinimo pradžios iki paskutinio mokėjimo prašymo Agentūrai pateikimo datos)</i>	
Skirta paramos suma (Eur)	200 000,00 Eur <i>(nurodoma skirta paramos suma eurais)</i>	
Faktiškai patirtų ir pateiktų tinkamų išlaidų suma (Eur):	199 006,13 Eur <i>(nurodoma bendra faktiškai patirtų išlaidų suma eurais)</i>	
	EIP veiklos grupės bendradarbiavimo išlaidos	31 598,11 Eur 15,88 proc. <i>(nurodomas procentas, skaičiuojant nuo tinkamų finansuoti projekto išlaidų sumos)</i>
	Projekto įgyvendinimo išlaidos (darbo užmokestis)	78 432,55Eur 39,41proc. <i>(nurodomas procentas, skaičiuojant nuo tinkamų finansuoti projekto išlaidų sumos)</i>
	Kitos projekto įgyvendinimo išlaidos	73 200,43 Eur 36,78 proc. <i>(nurodomas procentas, skaičiuojant nuo tinkamų finansuoti projekto išlaidų sumos)</i>
	Statinių (pastatų), susijusių su projekto įgyvendinimu, rekonstravimas ar kapitalinis remontas	0,00 Eur 0 proc. <i>(nurodomas procentas, skaičiuojant nuo tinkamų finansuoti projekto išlaidų sumos)</i>
	Projekto viešinimo išlaidos	295,04 Eur
	Projekto sklaidos išlaidos	15480,00Eur 7,78 proc. <i>(nurodomas procentas, skaičiuojant nuo tinkamų finansuoti projekto išlaidų sumos)</i>

3. Paramos paraiškoje numatyti projekto veiklų įgyvendinimo etapai, numatyta vykdyti veikla ir įsipareigojimai (pildoma atsižvelgiant į paramos paraiškoje numatytus įsipareigojimus, gavus paramą projektui įgyvendinti)

Nr.	Veiklos pavadinimas	Vykdyto pradžia	Vykdyto pabaiga	Pareiškėjas (partneris (-iai) atsakingas (-i) už projekto veiklą)	Pastabos (nurodyti pasiektus rezultatus, o nukrypus nuo paramos paraiškoje numatytos veiklos (-ų), įsipareigojimų ar rezultatų, būtina nurodyti priežastis)
Su EIP veiklos grupės bendradarbiavimu susijusios veiklos					
1.1.	Projekto vadovo, administratoriaus ir finansininko paskyrimas.	2020 m. IV ketv.	2021 m. I ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Paskirti projektą administruojantys asmenys - mokėjimo prašymus, ataskaitas ir kitus projekto dokumentus rengiantis administratorius, su projekto partneriais bendradarbiaujantis ir sklandžią projekto veiklą užtikrinantis projekto vadovas bei buhalterinę apskaitą vykdanči finansininkė.
1.2.	Viešųjų pirkimų organizavimas, prekių reikalingų projekto veikloms įgyvendinti, įsigijimas	2020 m. IV ketv.	2021 m. II ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Pradėti vykdyti ir užbaigti viešieji pirkimai, įsigytos projekto veikloms vykdyti reikalingos prekės – viešinimo plakatai, laboratorinės priemonės ir reagentai. Projekto partneriai įsigijo medžiagas reikalingas projekto veiklos žemės ūkio valdose įgyvendinti.
1.3.	Projekto partnerių įsigijimai	2021 m. II ketv.	2021 m. III ketv.	Partneris Nr. 2 Partneris Nr. 3 Partneris Nr. 4 Partneris Nr. 5 Partneris Nr. 6 Partneris Nr. 7	Projekto partneriai įsigijo medžiagas reikalingas projekto veiklos žemės ūkio valdose įgyvendinti

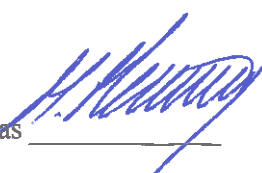
1.4.	Mokėjimo prašymų ir ataskaitų rengimas bei teikimas NMA prie ŽŪM, projekto veiklų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę.	2020 m. IV ketv.	2024 m. II ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Mokėjimo prašymai teikti laikantis paramos sutartyje numatytų terminų. Avansinis MP 2020-11-09 II MP 2021-02-01 III MP 2021-10-01 IV MP 2022-09-14 V MP 2024-06-05 Tarpinės ataskaitos teikiamos kas 12 mėnesių nuo paramos sutarties I ataskaita 2021-10-20 II ataskaita 2022-10-24 III ataskaita 2023-10-20 Galutinė projekto ataskaita bus pateikta iki 2024-06-30. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu buvo nuolat vykdoma projekto veiklų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę
		Su projekto įgyvendinimu susijusios veiklos			

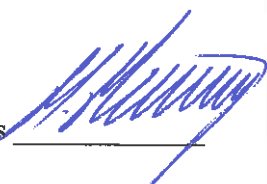
2.1.	Šalutinių maisto pramonės produktų biorafinavimo technologinių schemų ūkyje optimizavimas, atsižvelgiant į gyvūno rūšies poreikius	2021 m. I ketv.	2022 m. IV ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas Partneris Nr. 8 Partneris Nr. 1	Partnerių ūkiuose atlikome racionų analizę bei šalutinių maisto pramonės produktų identifikavimą ir integravimą į racionus, šalutiniams maisto pramonės produktams buvo pritaikytos biokonversijos schemas, atsižvelgiant į pageidautinas pašarinių žaliavų savybes atitinkamos gyvūnų rūšies produkcijos efektyviai gamybai. Gautas žinios, kaip rezultatas šiame etape panaudotos tvarių gamybos schemų diegimui ir optimizavimui partnerių ūkiuose. Sukurtos biokonversijos schemas buvo išbandytos ūkiuose, ir pilnai atlikti <i>in vivo</i> šėrimo bandymai.
------	--	-----------------	------------------	---	---

2.2.	Optimalaus didesnės pridėtinės maistinės bei funkcionaliosios vertės pašarų žaliavų kiekio atranka pagal gyvūno rūšį bei rekomendacijų vartojimui pateikimas.	2021 m. I ketv.	2022 m. IV ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas Partneris Nr. 8 Partnerio Nr. 2 Partnerio Nr. 3 Partnerio Nr. 4 Partnerio Nr. 5 Partnerio Nr. 6 Partnerio Nr. 7	Buvo atlikti tvarios gamybos principais išgautų didesnės pridėtinės vertės ir funkcionalumo pašarinių žaliavų bandymai <i>in vivo</i> , partnerių ūkiams pateiktos rekomendacijas atsižvelgiant į gyvūno rūšį optimaliam didesnės pridėtinės maistinės bei funkcionaliosios vertės pašarinių žaliavų vartojimui. Atlikti tvarios gamybos principais išgautos didesnės pridėtinės vertės ir funkcionalumo bei pašarinių žaliavų šėrimo bandymai partnerių ūkiuose.
------	---	-----------------	------------------	--	--

2.3.	Tvarių didesnės pridėtinės maistinės bei funkcionaliosios vertės pašarų žaliavų poveikio skirtingų rūšių gyvūnų produktyvumui, įvertinimas.	2021 m. II ketv.	2023 m. I ketv	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas Partneris Nr. 8 Partneris Nr. 1 Partnerio Nr. 2 Partnerio Nr. 3 Partnerio Nr. 4 Partnerio Nr. 5 Partnerio Nr. 6 Partnerio Nr. 7	Atlikti moksliniai tyrimai ir pagrįstas tvarių, didesnės pridėtinės maistinės bei funkcionaliosios vertės, pašarinių žaliavų poveikis skirtingų rūšių gyvūnų produktyvumui. Išskirtinį dėmesį skiriant virškinimo trakto mikrobiotos modeliavimui bei mikotoksinų degradavimui ir adsorbicijai <i>in vivo</i> . Ūkiuose suformuotos bandomosios bei kontrolinės gyvūnų grupės tvarių technologijų diegimo, taikant šalutinių produktų biorafinavimo schemas skirtingų rūšių gyvūnų produktyvumo ir produkcijos kokybės gerinimo, detaliam pagrindimui. Atlikus palyginamąją analizę, gyvūnų, tradiciškai šertų šalutiniais produktais bei novatoriškais pašarinėmis žaliavomis, kaip šio etapo rezultatas, partnerių ūkiams patvirtintos rekomendacijos, siekiant profesionaliai populiarinti optimizuotas tvarias pašarinių žaliavų gamybos schemas Lietuvoje.
------	---	------------------	----------------	---	---

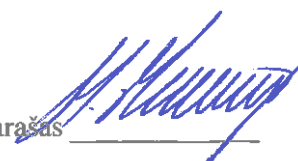

2.4.	Įdiegtų pašarų žaliavų poveikio skirtingų rūšių gyvūnų produkcijos kokybei ištyrimas.	2021 m. I ketv.	2023 m II ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas Partneris Nr. 8 Partneris Nr. 1 Partnerio Nr. 2 Partnerio Nr. 3 Partnerio Nr. 4 Partnerio Nr. 5 Partnerio Nr. 6 Partnerio Nr. 7	Partnerių ūkiuose, atlikus mokslinius eksperimentus, įvertinamas įdiegtų pašarinių žaliavų poveikis skirtingų rūšių gyvūnų produkcijos kokybei (mėsos, pieno, kiaušinių ir kt. fizikinėms bei cheminėms bei technologinėms savybėms). Atlikus mokslinius tyrimus gautas patvirtinimas ne tik tvarumo ūkiuose didinimui, bet ir produkcijos kokybės gerinimui. Partnerių ūkiuose, vertinant gyvūninės produkcijos kokybę, kryptingai koreguoti gyvūnų šėrimo ir paukščių lesinimo racionai bei teikiamos rekomendacijos.
------	---	-----------------	-----------------	---	--

2.5.	Kompetencijos centro (KC) žemės ūkio bendrovių konsultavimui apie tvarių technologijų diegimo galimybes žemės ūkio sektoriuje sukūrimas	2023 m. I ketv.	2023 m. II ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas Partneris Nr. 8 Partneris Nr. 1 Partnerio Nr. 2 Partnerio Nr. 3 Partnerio Nr. 4 Partnerio Nr. 5 Partnerio Nr. 6 Partnerio Nr. 7	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos Gyvūnų auginimo technologijų institutas kartu su partneriais įkūrė kompetencijos centrą (KC) žemės ūkio bendrovių ir ūkininkų konsultavimui apie tvarių technologijų diegimo galimybes gyvulininkystės ūkiuose. EIP veiklos grupės įkurtas Kompetencijos centras suteikia galimybę Lietuvos gyvulininkystės ūkiuose diegti moksliniais tyrimais pagrįstas inovacijas, kurių dėka didėja gyvulininkystės ūkių produktyvumas ir gaminamos produkcijos kokybė.
Su projekto viešinimu susijusios veiklos					
3.1.	Projekto viešinimas Lietuvos sveikatos mokslų universiteto internetiniame puslapyje.	2020 m. IV ketv.	2024 m. II ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Nuo 2020 m. gruodžio iki dabar LSMU internetiniame puslapyje vykdomas nuolatinis projekto viešinimas.

3.2.	A3 formato viešinimo plakatų įrengimas ir naudojimas.	2021 m. I ketv.	2024 m. II ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Partneris Nr. 1 Partneris Nr. 2, Partneris Nr. 3, Partneris Nr. 4, Partneris Nr. 5, Partneris Nr. 6, Partneris Nr. 7	Informacijai apie projektą viešinti iš projekto lėšų įsigyti ir LSMU Veterinarijos tęstinio mokymo ir konsultavimo centro bei VšĮ „Tęstinio mokymo ir konsultavimo centras“ patalpose įrengti viešinimo plakatai. Taip pat viešinimo plakatai įrengti ir partnerių ūkiuose. Vienas viešinimo plakatas pastoviai vežamas ir naudojamas partnerio ūkyje, kuriame atliekamas mokslinis tiriamasis darbas. Taip pat viešinimo plakatai buvo naudojami vykdant projekto rezultatų sklaidą lauko dieneose, seminaruose ir konferencijoje.
3.3.	Projekto viešinimas radijuje.	2022 m. III ketv.	2022 m. III ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Projekto veiklos buvo viešinamos radijuje (transliacija „Žinių radijas“ 2022-08-31).
3.4.	Projekto viešinimas spaudoje.	2022 m. III ketv.	2024 m. I ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Respublikinėje spaudoje kasavaitiniame laikraštyje „Kaimo laikraštis“ publikuota viešinimo straipsnis 2022 m. rugsėjo mėn., taip pat parengti ir išspausdinti du straipsniai 2024 m. kovo mėnesio numeriuose.
		Su projekto rezultatų sklaida susijusios veiklos			

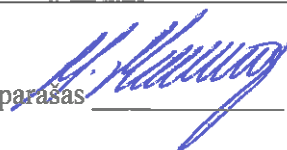

4.1.	Projekto rezultatų pritaikomumo demonstravimas ir projekto rezultatų sklaida lauko dienoje, seminaruose ir konferencijos metu.	2023 m. IV ketv.	2024 m. II ketv.	Partneris Nr. 1	Paskutiniaisiais projekto įgyvendinimo metais projekto rezultatai buvo pristatomi konferencijoje, lauko dienoje ir seminaruose. projekto partneris VšĮ „Tęstinio mokymo ir konsultavimo centras“ 2023 m. spalio 27 d. organizavo konferenciją. 2023 m. lapkričio – gruodžio mėnesiais suorganizavo 10 seminarų skirtingose Lietuvos apskrityse ūkininkams, gyvulininkystės specialistams ir kitiems žemės ūkio veikla bei pašarų gamyba užsiimantiems asmenims. 2024 m. sausio – balandžio mėnesiais suorganizavo 15 lauko dienų. Konferencijoje dalyvavo 72 dalyviai. seminaruose – 124 asmenys. Lauko dienoje – 184 asmenys.
4.2.	Informacinių straipsnių publikavimas respublikinėje spaudoje.	2024 m. I ketv.	2024 m. I ketv.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Projekto rezultatai pristatyti ir pavišinti laikraštyje „Kaimo laikraštis“ 2024 m. kovo mėnesį. Publikuoti du straipsniai.
Kitos projekto veiklos					
5.	(Nurodoma, kada ir kokios projekto veiklos buvo vykdomos.)				

4. Aprašykite pasiektus projekto rezultatus

Projekto tipas (nurodykite projekto tipą)	☐ Bandomasis projektas ☒ Produktų, procesų ir technologijų plėtojimo bei tobulinimo projektas
--	---

Paramos gavėjo parašas / Įgalioto asmens parašas

<p>1. Aprašykite pasiektą rezultatą, nurodydami projekto tipo požymius (<i>koks pasiektas rezultatas, pagrįsti, kokį projekto tipą atitinka įgyvendintas projektas</i>)</p>	<p>Pasiektas projekto rezultatas - žemės ūkio bendrovėse įdiegtos alternatyvios biotechnologijos maisto pramonės šalutinių produktų valorizavimui, suteikiant jiems pridėtinę vertę (maistinę ir funkcionaliąją), didesniai gyvūnų produktyvumui užtikrinti bei kokybiškesnei produkcijai gauti.</p> <p>Projekto rezultatai pasiekti įgyvendinant suplanuotus 5 etapus.</p> <p>(I) etapo metu optimizuotos biotechnologinės schemos šalutinių produktų biorafinavimui ūkiuose, atsižvelgiant į gyvūno rūšies poreikius, siekiant gauti didesnę produktyvumą bei geresnę produkcijos kokybę. Šio etapo metu, išanalizavus ūkiuose – partneriuose naudojamus racionus bei identifikavus juose naudojamus šalutinius maisto pramonės produktus, pastariesiems buvo pritaikytos biokonversijos schemos, atsižvelgiant į pageidautinas pašarinių žaliavų savybes atitinkamos gyvūnų rūšies produkcijos efektyviai gamybai.</p> <p>(II) etapo metu, tvarios gamybos principais išgauta didesnė pašarinių žaliavų vertė ir funkcionalumas pademonstruoti <i>in vivo</i> (Partnerių ūkiuose), pagal gautus rezultatus pateiktos rekomendacijos ūkiams optimaliam didesnės pridėtinės maistinės bei funkcionaliosios vertės pašarinių žaliavų vartojimui.</p> <p>(III) etape atlikti moksliniai tyrimai, kurių rezultatais pagrįstas tvarių didesnės pridėtinės maistinės bei funkcionaliosios vertės pašarinių žaliavų poveikis skirtingų rūšių gyvūnų produktyvumui, išskirtinį dėmesį skiriant virškinimo trakto mikrobiotos modeliavimui bei galimai mikotoksinų detoksikacijai <i>in vivo</i>. Ūkiuose suformuotos bandomosios bei kontrolinės gyvūnų grupės tvarių technologijų diegimo, taikant šalutinių produktų biorafinavimo schemas skirtingų rūšių gyvūnų produktyvumo ir produkcijos kokybės pagerinimo, moksliniam pagrindimui. Atlikta palyginamoji analizė, gyvūnų, tradiciškai šertų šalutiniais produktais bei novatoriškais pašarinėmis žaliavomis, rodiklių; pateiktos rekomendacijos ir sukurtos žinios apie technologinių sprendimų įdiegimo poveikio gyvūnams mokslinį pagrindimą.</p> <p>(IV) etape įvertintas įdiegtų pašarinių žaliavų poveikis skirtingų rūšių gyvūnų produkcijos kokybei.</p> <p>(V) etape suburtas mokslininkų ir specialistų konsorciumas, veikiantis, kaip kompetencijos centras, kuris konsultuoja žemės ūkio bendroves apie tvarių technologijų diegimo galimybes žemės ūkio sektoriuje. Organizavome informacinius seminarus, lauko dienas ūkininkams, žemės ūkio bendrovių darbuotojams, veterinarijos gydytojams ir kitiems specialistams kurių gamybinė veikla susijusi su gyvūnų pašarų gamyba, kurių metu supažindinome su projekto metu vykdytais tyrimais ir gautais rezultatais. Respublikinėje spaudoje publikavome du informacinius straipsnius.</p>
<p>2. Kokios inovacijos buvo įdiegtos ūkiuose?</p>	<p>☒ Technologinės inovacijos (produkto / paslaugų) (<i>pateikti inovacijos aprašymą</i>)</p> <p>☐ Netechnologinės inovacijos (rinkodaros / organizacinės) (<i>pateikti inovacijos aprašymą</i>)</p> <p>☐ Kita (prašyti konkrečiai)</p>

(pateikti inovacijos aprašymą)

Igyvendinant technologinių inovacijų diegimo veiklą UAB „Kontvainai“, kaip rezultatas, **Partneriui -2** buvo pateiktos rekomendacijos, į racioną įtraukti grūdų ir cukraus pramonės šalutinius produktus (valorizuotas kvietinės sėlenas bei cukrinių runkelių perdirbimo šalutinius produktus). Sukurta inovatyvi grūdų pramonės šalutinių produktų valorizavimo technologija, įvertintos substrato pridėtinės savybės (antimikrobinės ir antigrybinės), pageidautinos pašarinėms žaliavoms kiaulininkystės ūkiuose. Atlikti tvarios gamybos principais išgautos didesnės pridėtinės vertės ir funkcionalumo pašarinių žaliavų fizikiniai cheminiai ir mikrobiologiniai tyrimai. Atliktas palyginamasis neapdorotų ir valorizuotų pašarinių žaliavų rodiklių įvertinimas, panaudotas turimų mokslinių rezultatų integravimas inovacijoms diegti

(<https://doi.org/10.3390/toxins13020163>;

<https://doi.org/10.1016/j.lwt.2021.111498>).

Inovacijos pritaikytos *in vivo* gamybinėmis sąlygomis su 21 dienos amžiaus paršeliais, grupėje laikant po 157 gyvūnų, viso – 472 gyvūnai. Gyvūnai buvo suskirstyti į 3 grupes. Apibendrinant įdiegtą technologinę inovaciją, pagal gautus rezultatus: pašarų fermentacijai sukurta ir gamybai rekomenduota antimikrobinėmis savybėmis pasižyminčių pieno rūgšties bakterijų kompozicija (LUHS245, LUHS210, LUHS29, LUHS183). Vertinant technologinės inovacijos efektyvumą, papildomai, pašarinės žaliavos buvo fermentuotos komercine pieno rūgšties bakterijų kompozicija. Išanalizuota naujai sukurtų fermentuotų žaliavų įtaka paršelių fekalijų mikrobiotos pokyčiams, sveikatingumo ir zootechniniams rodikliams. Įvertinta mikotoksinų biotransformacija *in vivo*, analizuojant jų susidarančias ir maskuojančias formas pašarinėse žaliavose bei paršelių fekalijose. Apibendrinant inovacijos naudą: sukurta pieno rūgšties bakterijų kompozicija, sudaryta iš *Lactobacillus uvarum* LUHS245, *Lactobacillus casei* LUHS210, *Pediococcus acidilactici* LUHS29 ir *Pediococcus pentosaceus* LUHS183 užtikrina pašarinių žaliavų stabilią fermentaciją 36 parų periodu, o fermentuotos pašarinės žaliavos įtraukimas į paršelių racioną turi teigiamos įtakos jų sveikatingumo ir zootechniniams rodikliams: paršelių fekalijų mikrobiotoje padidėja *Lactobacillus* dominavimas, pagerėja paršelių hematologinis profilis bei mikotoksinų detoksikacija *in vivo*. Pateiktos rekomendacijos: naujai sukurta kompozicija (*L. uvarum* LUHS245, *L. casei* LUHS210, *P. acidilactici*, LUHS29, *P. pentosaceus* LUHS183) fermentuota pašarinė žaliava (500 g/kg nuo bendro pašarų kiekio) rekomenduojama paršelių (25 dienų amžiaus, šėrimo trukmė 36 dienos) hematologinio profilio, virškinimo trakto mikrobiotos sudėties ir maistinių medžiagų biologinės konversijos pagerinimui.

S. Petkevičiaus įmonėje „Petkus“ **Partnerio-3** ūkyje įdiegta inovacija, t.y., atliktas kvietinių sėlenų technologinis funkcionalizavimas, pridėtinės vertės suteikimo šalutiniams maisto pramonės produktams schemų modeliavimas, įvertintos gautų pašarinių žaliavų savybės. Sudarytos kvietinių sėlenų

biokonversijos schemos jų taikymui paukštininkystės ūkyje gamybinėmis sąlygomis, atsižvelgiant į pageidautinas viščiukams broileriams žaliavos savybes. Tikrinant inovacijos efektyvumą *in vivo*, į tiriamosios grupės lesalus buvo įterpta 3 proc. valorizuotų maisto pramonės šalutinių produktų (kvietinių sėlenų, kurių valorizavimui taikyti atrinkti technologiniai mikroorganizmai, prieš biomodifikavimą substratas buvo debakterizuotas ekstruduojant, biomasės augimo intensyvumui substrate skatinti naudoti gliukozės ir mielių ekstrakto priedai, atitinkamai, po 12 kg priedo, įterpiančią 350 kg biomodifikuojamų šalutinių produktų masę, 1-15 viščiukų amžiaus dienomis). Pagal įdiegtos inovacijos rezultatus, gautus analizuojant paukščių zootechninius, produktyvumo, produkcijos kokybės bei virškinimo trakto metagenominius rodiklius, pateiktos rekomendacijos: siekiant padidinti viščiukų broilerių kūno svorį, krūtinėlės ir kojų raumėnų išeigą bei sumažinti viščiukų broilerių gaištamumą tikslinga jų lesalus įterpti 3 proc. valorizuotų (ekstruduotų ir fermentuotų) kvietinių sėlenų, 1–15 viščiukų amžiaus dienomis.

ŽŪB „AUGA Smilgiai“ **Partnerio-4** ūkyje buvo diegiamos inovacijos naujagimių veršelių šerimui, naudojant valorizuotus maisto pramonės šalutinius produktus – pieno permiatą ir funkcionalizuotas kvietines sėlenas. Atliktas technologinių mikroorganizmų pieno permiato valorizavimui biomasės gamybos technologinių schemų modeliavimas, įvertintos gautos biomasės savybės. Funkcionalizuotų kvietinių sėlenų priedas įterptas į prastartinio pašaro receptūrą (4 proc.). Sudarytos pieno permiato ir kvietinių sėlenų biokonversijos ir funkcionalizavimo schemos jų taikymui ūkyje gamybinėmis sąlygomis, atsižvelgiant į pageidautinas naujagimiams veršeliams žaliavos savybes: antimikrobines. Pagal idiegtos inovacijos rezultatus, pateiktos rekomendacijos: *L. uvarum* LUHS245 fermentuotas pieno permiatas girdomas naujagimiams veršeliams po 50 ml 14 dienų, padidina laktobacilų (vidutiniškai, 17,02 proc.) ir sumažina enterobakterijų (vidutiniškai, 10,38 proc.) skaičių fekalijose; padidina sausųjų medžiagų kiekį fekalijose; 1,7 karto padidina laktobacilų dominavimą fekalijų mikrobiniame profilyje; pastarieji pokyčiai gali lemti geresnį gyvūnų sveikatingumą vėlesniuose etapuose. Rekomenduojamas pašarų praturtinimas (nuo 2 iki 14 amžiaus dienos) naujagimiams veršeliams įterpiančią valorizuoto pieno permiato (50 mL/dieną), siekiant pagerinti virškinimo trakto mikrobiotos sudėtį.

Šakių rajono Lukšių ŽŪB **Partnerio-5** ūkyje buvo įdiegtos inovacijos, kurios publikuotos mokslo žurnale *Animals* (<https://www.mdpi.com/2076-2615/11/9/2544>). Įdiegtos inovacijos rezultatai parodė, kad naujagimių veršelių pašaro papildymas fermentuotu pieno permiatu turi teigiamą poveikį gyvūnų fekalijų mikrobiotos profiliui, o tai turi įtakos gyvūnų sveikatingumui tolimesniuose jų gyvenimo etapuose. Pateiktos rekomendacijos, kad su *L. uvarum* LUHS245 fermentuotas pieno permiatas girdomas naujagimiams veršeliams po 50 ml / dieną 14 dienų, padidina laktobacilų (vidutiniškai, 17,02 proc.)

ir sumažina enterobakterijų (vidutiniškai, 10,38 proc.) skaičių fekalijose; padidina sausųjų medžiagų kiekį fekalijose; 1,7 karto padidina laktobacilų dominavimą fekalijų mikrobiniame profilyje; pastarieji pokyčiai gali lemti geresnį gyvūnų sveikatingumą vėlesniuose jų gyvenimo etapuose. Rekomenduojamas pašarų praturtinimas (nuo 2 iki 14 amžiaus dienos) naujagimiams veršeliams įterpiant valorizuoto pieno permiato (50 mL/dieną), siekiant pagerinti virškinimo trakto mikrobiotos sudėtį.

UAB „Zujų paukštynas“ Partnerio-6 ūkyje buvo įdiegtos inovacijos - sudarytos kvietinių sėlenų biokonversijos schemos jų taikymui ūkyje gamybinėmis sąlygomis, atsižvelgiant į pageidautinas dėsliosioms vištoms pašarinės žaliavos savybes. Lesinimo bandymo metu kiekvienos grupės (kontrolinės ir tiriamosios) dėšlių vištų kiaušinių kokybiniai rodikliai nustatyti 20-ą, 21-ą, 22-ą, 23-ą, 24-ą ir 25-ą vištų amžiaus savaitę. Pateiktos rekomendacijos: siekiant padidinti dėšlių vištų kūno svorį, kiaušinių dėslumą, sumažinti lesalų sąnaudas 1 kg kiaušinių masės pagaminti, pagerinti kiaušinių kokybę – padidinti lukšto stiprumą ir kiaušinio svorį tikslinga vištų lesalus papildyti 3 proc. valorizuotų kvietinių sėlenų.

UAB „Vingininkai“ Partnerio-7 ūkyje buvo įdiegtos inovacijos - sukurta prestartinio pašaro žindantiems paršeliams receptūra ir su ja susiję dokumentai **Partnerio-7** pateikti parodos eksponatų „Ką pasėsi... 2021“ konkursui. Partneris-7 parengtoje dokumentacijoje teigia: „Kombinuotasis prestartinis paršelių pašaras, sukurtas pasitelkiant Europos Inovacijų partnerystės (EIP) veiklos grupę, dalyvaujant projekte “Tvarių technologijų diegimas taikant šalutinių produktų biorafinavimo schemas skirtingų gyvūnų produktyvumo ir produkcijos užtikrinimui”. Dokumentai buvo pateikti šio projekto tarpinės ataskaitos **7.3. PRIEDE**. Įvertinus esminius inovacijos rezultatus, apibendrinta, kad valorizuotų maisto pramonės šalutinių produktų (ekstruduotų ir *L. paracasei* fermentuotų kvietinių sėlenų ir cukrinių runkelių išspaudų) panaudojimas pre-startinių pašarų paršeliams formulėse turėjo teigiamos įtakos paršelių sveikatingumo ir zootechniniams rodikliams: didžiausias kūno svoris nustatytas TG-III grupės paršelių, šertų cukrinių runkelių išspaudomis praturtintu racionu; abiejų bandomųjų grupių paršelių fekalijose padidėjo laktobacilų skaičius, o tarp laktobacilų skaičiaus ir fekalijų tekstūros nustatyta vidutinio stiprumo teigiama koreliacija ($r = 0,475$). Taip pat, nustatytos reikšmingos koreliacijos tarp fekalijų lakiųjų aromatinių junginių ir mikrobiologinių rodiklių bei pH ir šie rezultatai rodo, kad lakieji aromatiniai junginiai gali būti jautrūs cheminiai žymenys, rodantys pokyčius paršelių virškinimo trakto mikrobu profiliuose. Pateiktos rekomendacijos: pre-startinis pašaras (teikiamas *ad libitum* naujagimiams paršeliams), kurį sudaro WEX130/screwspeed25Lpa ir cukrinių runkelių išspaudos rekomenduojamas naujagimių paršelių virškinimo trakto mikrobiotos sveikatingumo gerinimui.

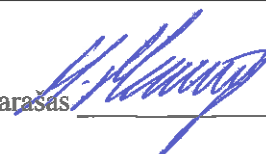
<p>3. Rezultato įtaka ūkių veiklai ateityje: (galima rinktis kelis atsakymus)</p>	<p>☒ Turės įtakos naujų produktų / paslaugų / technologijų kūrimui ir plėtrai ☒ Prisdės prie ūkių veiklos plėtros ateityje ☒ Prisdės prie ūkių konkurencingumo ☐ Turės įtakos sėkmingam produktų realizavimui ☐ Kita (parašyti konkrečiai)</p> <p>Šios EIP veiklos metu, ūkiai Partneriai buvo paskatinti diegti alternatyvias biotechnologijas maisto pramonės šalutinių produktų valorizavimui į pašarines žaliavas, suteikiant jiems pridėtinę vertę (maistinę ir funkcionaliąją), siekiant gauti didesnę gyvūnų produktyvumą bei kokybiškesnę produkciją. Įgyvendinus Projekto veiklas buvo žengtas svarbus praktinis žingsnis, sprendžiant ne tik Lietuvos, bet ir pasaulinio masto klimato kaitos problemą. Bendromis mokslininkų, konsultantų, žemės ūkio veikla užsiimančių subjektų pastangomis buvo įdiegti tvaresni procesai efektyvesniam gyvulininkystės sektoriui plėtoti bei kokybiškai produkcijai gauti, pateiktos rekomendacijos skirtingų rūšių gyvūnų ūkiams, kurios sudarė prielaidas didesnei ūkio konkurencijai bei įsitvirtinimui rinkose. Projekto metu Pareiškėjo ir Partnerių darbuotojų įgytos praktinės kompetencijos bus naudingos tolesnėje jų veikloje, skatinant racionaliau naudoti vietinius žemės ūkio resursus bei vystyti tvarias gamybos technologijas gyvulininkystės sektoriuje. Rezultato įtaka ūkių veiklai ateityje – efektyvesnė gyvulininkystės sektoriaus plėtra bei kokybiškesnė produkcija tvarios gamybos sąlygomis. Lietuvos gyvulininkystės (kiaulių, pieno, vištų, tradiciškai ir ekologiškai ūkininkaujančiuose) ūkiuose diegiant/optimizuojant tvarias gamybos technologijas, efektyviau naudojami vietiniai resursai, gaunant didesnės pridėtinės vertės funkcionalias pašarines žaliavas, dėl to pagerėja gyvūnų produktyvumas, sumažėja kaštai pašarinių žaliavų įsigijimui, pagerėja produkcijos kokybė. Papildoma, ženkliai ekonominė nauda ateityje gali būti gauta, dėl pridėtinės funkcionalios pašarinių žaliavų vertės, nes pastaroji gali užtikrinti ūkiuose gyvūnų sveikatingumą, dėl to gali sumažėti išlaidos bakterijų sukeltamų ligų gydymui bei komercinių probiotinių pašarinių žaliavų įsigijimui. Projektas svarbus ir dėl klimato kaitos problemų mažinimo, nes gyvūnų pašarinių žaliavų poreikiams patenkinti ateityje gali būti dar efektyviau valorizuojami šalutiniai maisto pramonės produktai, kurių panaudojimo efektyvumas iki šiol yra reikšmingai per mažas, dėl technologijų, jų efektyviam panaudojimui stokos.</p>
<p>4. Kiekvieno iš EIP veiklos grupės narių vaidmens ir indėlio projekte aprašymas (aprašyti konkrečių kiekvieno EIP veiklos grupės nario vaidmenį ir indėlį)</p>	<p>Kiekvieno iš EIP veiklos grupės narių vaidmuo ir indėlis projekte detalizuojamas, pagal atskirus projekto etapus: I Etape buvo atliktas šalutinių maisto pramonės produktų biorafinavimo technologinių schemų ūkyje optimizavimas, atsižvelgiant į gyvūno rūšies poreikius. Veiklas vykdė Pareiškėjo ir Partnerio 8 mokslininkai. Partneriai 2; 3; 4; 5; 6; 7 sudarė sąlygas planuojamoms veikloms gamybinėmis sąlygomis atlikti. Atlikta Partnerių ūkiuose naudojamų racionų analizė bei juose naudojamų šalutinių maisto pramonės produktų identifikavimas ir biotechnologinio apdorojimo</p>

taikymas laboratorinėmis sąlygomis; Technologinių mikroorganizmų pašarų žaliavų valorizavimui biomasės gamybos technologinių schemų modeliavimas, gautos biomasės savybių įvertinimas; Šalutinių maisto pramonės produktų, naudojamų ūkiuose biokonversijos schemų modeliavimas, naudojant paruoštą biomasę, gamybinėmis sąlygomis, atsižvelgiant į pageidautinas pašarinių žaliavų savybes atitinkamos gyvūnų rūšies (galvijų, kiaulių, paukščių) produkcijos efektyvesnei gamybai; Atlikta optimalių pašarinių žaliavų gamybos proceso sąlygų ūkiuose atranka ir rekomendacijų gamybai pateikimas. II Etape buvo atlikta optimalaus didesnės pridėtinės maistinės bei funkcionaliosios vertės pašarinių žaliavų kiekio atranka pagal gyvūno rūšį bei rekomendacijų vartojimui pateikimas. Veiklas vykdė Pareiškėjo ir Partnerio 8 mokslininkai. Partneriai 2; 3; 4; 5; 6; 7 sudarė sąlygas planuojamoms veikloms gamybinėmis sąlygomis atlikti: sudarė sąlygas dviejų gyvūnų grupių suformavimui, t. y., kontrolinės ir bandomosios. Kontrolinė grupė buvo šeriama/lesinama įprastiniu racionu, tiriamajai grupei buvo tiekiamos valorizuotos žaliavos. Ūkiuose buvo sudarytos sąlygos mėginių paėmimui. Atlikti tvarios gamybos principais išgautos didesnės pridėtinės vertės ir funkcionalumo pašarinių žaliavų fizikiniai cheminiai ir mikrobiologiniai tyrimai; Palyginamasis neapdorotų ir valorizuotų pašarinių žaliavų rodiklių įvertinimas; *In vivo* pašarinių žaliavų tyrimai galvijų, kiaulių, paukščių ūkiuose, gamybinėmis sąlygomis; Gyvūnų, šeriamų/lesinamų skirtingomis pašarinėmis žaliavomis fiziologinių rodiklių (kraujo biocheminių, morfologinių ir kt., virškinimo trakto mikrobiotos, pagal gyvūno rūšį, atitinkamai, trakto išsivystymo bei mikrobiologinių rodiklių) tyrimai; Gyvūnų, šeriamų/lesinamų skirtingomis pašarinėmis žaliavomis fiziologinių rodiklių sąsajų su jų produktyvumo rodikliais (augimo dinamika, pašarų/lesalų sąnaudomis, gaištamumu ir kt.) analizė, pateiktos rekomendacijos racionų optimizavimui. III Etape buvo atliktas tvarių didesnės pridėtinės maistinės bei funkcionaliosios vertės pašarinių žaliavų poveikio skirtingų rūšių gyvūnų produktyvumui, įvertinimas. Veiklas vykdė Pareiškėjo ir Partnerio 8 mokslininkai. Partneriai 2; 3; 4; 5; 6; 7 sudarė sąlygas planuojamoms veikloms gamybinėmis sąlygomis atlikti: sudarė sąlygas dviejų gyvūnų grupių suformavimui, t. y., kontrolinės ir bandomosios. Kontrolinė grupė buvo šeriama/lesinama įprastiniu racionu, tiriamajai grupei buvo tiekiamos valorizuotos žaliavos. Ūkiuose buvo sudarytos sąlygos mėginių paėmimui. Atlikta metagenominių rodiklių analizė, skirtingų gyvūnų rūšių virškinimo trakto rodiklių tyrimai, pagrindžiantys tvarių didesnės pridėtinės vertės pašarų žaliavų poveikį virškinimo trakto mikrobiotai; atliktas sąsajų su gyvūnų fiziologiniais ir produktyvumo rodikliais įvertinimas, rekomendacijų pašarinių žaliavų vartojimui pateikimas; valorizuotų pašarinių žaliavų poveikio mikotoksinų biodegradavimui ir/ar (bio) absorbcijai ir/ar adsorbcijai *in vivo* įvertinimas, rekomendacijų pateikimas; Palyginamosios

	<p>analizės gyvūnų, tradiciškai šertų šalutiniais produktais bei novatoriškais pašarinėmis žaliavomis, atlikimas, rekomendacijų produktyvumo efektyviausiam didinimui, naudojant valorizuotas pašarines žaliavas, pateikimas. IV Etape buvo iširtas įdiegtų pašarinių žaliavų poveikis skirtingų rūšių gyvūnų produkcijos kokybei. Veiklas vykdė Pareiškėjo ir Partnerio 8 mokslininkai. Partneriai 2; 3; 4; 5; 6; 7 sudarė sąlygas mėginių paėmimui. Atliktas įdiegtų pašarinių žaliavų poveikio skirtingų rūšių gyvūnų produkcijos kokybei įvertinimas; sudarytos sąlygos žemės ūkio bendrovių konsultavimui apie tvarių technologijų diegimo galimybes žemės ūkio sektoriuje; įvykdyta projekto rezultatų sklaida.</p> <p>Kiekvienas iš EIP veiklos grupės narių turėjo konkrečias užduotis ir vaidmenis, kuriuos įgyvendinus gautas indėlis detalai buvo pateiktas tarpinėse ataskaitose</p>
<p>5. Pateikite išspręstų praktinių problemų ir jų sprendimo būdų aprašymą (<i>įvardinti buvusias praktines ūkininkavimo problemas ir nurodyti sprendimų būdus</i>)</p>	<p>Praktinė problema – neracionalus vietinių resursų panaudojimas. Žemės ūkio bendrovės, daugeliu atvejų, sudaro racionus įtraukiant į juos šalutinius maisto pramonės produktus (išrūgas, sėlenas, laktozės permiatą ir kt.). Tačiau pastarųjų maistinė vertė, bioprieinamumas bei funkcionaliosios savybės yra labai menkos. Naudojant tokias pašarines žaliavas, gyvūnų produktyvumas bei gyvūninės produkcijos kokybė nėra reikšmingai pagerinami. LSMU bei KTU mokslininkų konsorciumas turėdami žinių ir praktinės patirties, pritaikė jas gyvulininkystės ūkiuose šiai problemai spręsti.</p>
<p>6. Aprašykite pasiektą naudą ir gautą projekto rezultatų įtaką esamai situacijai bei nurodykite praktinio taikymo ekonominę naudą (<i>pateikite sukurtos naudos skaičiavimus, praktinės naudos skaičiavimus (procentine išraiška)</i>)</p>	<p>Ūkiuose pademonstruoti technologiniai sprendimai, kurie sudarė galimybes šalutinius maisto pramonės produktus valorizuoti į pašarines žaliavas pasižymčias gera maistine verte, pageidaujamos antimikrobinėmis, probiotinėmis ir prebiotinėmis savybėmis, užtikrino įvairių rūšių gyvūnų (priklausomai nuo Partnerio pirminės gamybos specifikos) geresnį augimo intensyvumą bei pašarų konversiją. Tokiomis savybėmis pasižyminti pašarinė žaliava negaminama nei Lenkijoje, nei Lietuvoje, nei Latvijoje, nei Estijoje. Šią pašarinę žaliavą tiekti į tolimesnių šalių rinkas, dėl didelių logistikos kaštų, būtų neperspektyvu. Tačiau, šios pašarinės žaliavos integravimas gali mažinti probiotinių pašarų priedų sunaudojimą. Probiotiniams pašarų priedams keliami ypač dideli reikalavimai, tarp jų ir didelis termostabilumas, probiotinių mikroorganizmų gyvybingumo užtikrinimas, naudojant lesaluose antibiotikus, kokcidiostatikus, organines rūgštis, mikroelementus (varį ir cinką) ir kt. Probiotikų įterpimas į vieną toną lesalų siekia 10 gramų, todėl sudėtingas tampa jų homogeniškas paskirstymas po pašarų masę. Įdiegtų sprendimų naudojimas žemės ūkio gyvūnų mityboje yra žymiai patrauklesnė alternatyva, kurią gali naudoti bet kokio lygio ūkiniai subjektai, nes lengviau užtikrinti jos įterpimą į kombinuotuosius pašarus tolygumą, be to, pašarui suteikiama papildoma maistinė vertė (padidinamas laisvųjų aminorūgščių kiekis ir kt.), jaunų gyvūnų organizmams užtikrinamas naudingos ląstelienos įterpimas, pastaroji gerina žarnyno integralumą, mažina neigiamą toksinų ir biogeninių aminų poveikį gyvūnų organizmui. Sukurtos ir įdiegtos tyarėsės</p>

	<p>pašarinės žaliavos pagerina gyvūnų sveikatingumą ir sumažina kritimo nuostolius, nes užtikrinamas pašarinės žaliavos antimikrobinis poveikis. Jis pasireiškia dėl žaliavų termomechaninio bei biologinio skaidymo metu gautų metabolitų – pieno, acto, sviesto, valerijono rūgščių, mažos molekulinės masės antimikrobinių junginių. FEFAC vizijoje iki 2030 m. nurodoma, kad pašarų konversijos koeficientas yra pagrindinis efektyvaus išteklių naudojimo rodiklis gyvulininkystėje, tačiau reikia tyrimų, kurie padėtų apskaičiuoti platesnį išteklių naudojimo efektyvumą, atsižvelgiant į vietos rinką ir aplinkos sąlygas. Pavyzdžiui, atsižvelgiant į įvairius veiksnius, galima teigti, kad pašarų receptūros, kurių pagrindą sudaro pašarų sudedamosios dalys, kurių poveikis aplinkai yra mažas (pvz., šalutiniai maisto pramonės produktai), yra tvaresnė alternatyva, nei pašarų, kurių pagrindą sudaro grūdai. Išsamesnių išteklių naudojimo efektyvumo rodiklių sukūrimas leistų taikyti metodą, kuris labiau atsižvelgtų į pašarų gamintojų maistinių medžiagų valorizacijos pajėgumus. Konkreti praktinė nauda: galima teigti, kad pasiūlyti sprendimai įgalina atsisakyti brangių probiotinių pašarų priedų naudojimo gyvūnų mityboje ir galėtų būti jiems alternatyva, todėl lėšos, ūkiuose skiriamos probiotinių priedų įsigyjimui galėtų būti panaudojamos ūkio modernizavimui.</p>
<p>7. Projekto indėlis į EIP tikslą – taikant žinias ir inovacijas plėtoti konkurencingą ir tvarų žemės ir miškų ūkį <i>(aprašykite, kaip įgyvendinote)</i></p>	<p>Įgyvendinus Projektą prisidėta prie mažiausiai 3 EIP tikslų žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje, nurodytų 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2015 m. balandžio 27 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/791 (OL 2015 L 127, p. 1), 55 straipsnyje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sukurtas inovatyvus šalutinių maisto pramonės produktų valorizavimo į pridėtinės vertės pašarines žaliavas modelis. 2. Projekto metu buvo tobulinami procesai ir technologijos, mažinančios klimato kaitos problemas, saugoma aplinka nuo į ją patenkančių maisto pramonės įmonių šalutinių produktų. 3. Projekto metu sukurtos pažangiausios mokslinių tyrimų žinios ir technologijos yra prieinamos plačiam ratui kaimo plėtros dalyvių: ūkininkams, žemės ūkio bendrovių darbuotojams, konsultavimo institucijoms ir kt.
<p>8. Pateikite projekto rezultatų pritaikomumo bei demonstravimo ūkiuose aprašymą <i>(aprašykite rezultatus bei nurodykite, kokiuose ūkiuose vyko pritaikomumas ir demonstravimas, ir pateikite tai patvirtinančių dokumentų kopijas, dalyvių sąrašus)</i></p>	<p>Praktinis projekto veiklų įgyvendinimas vyko 6-iuose projekto partnerių ūkiuose:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. UAB „Kontvainiai“. 2. S. Petkevičiaus įmonė „Petkus“. 3. ŽŪB „AUGA Smilgiai“. 4. Šakių rajono Lukšių žemės ūkio bendrovė. 5. UAB Zujų paukštynas. 6. UAB „VYTURYS“.

Projekto rezultatų pritaikomumo demonstravimas buvo vykdomas projekto pabaigoje organizuojant konferenciją, seminarus ir lauko dienas.

Konferencija vyko 2023-10-27 Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijoje, Tilžės g. 18, Kaunas. Konferencijoje dalyvavo 72 asmenys.

Eil. Nr.	Seminaro vieta	Seminaro data	Dalyvių skaičius
1.	Valkininkai, Varėnos r.	2023-11-07	12
2.	Gražiškiai, Vilkaviškio r.	2023-11-09	13
3.	Ignalinos VMVT, Ignalina	2023-11-16	16
4.	Vabalninkas, Biržų r.	2023-11-22	13
5.	Mirolavas, Alytaus r.	2023-11-28	16
6.	Šaukėnai, Kelmės r.	2023-11-29	8
7.	Gaurė, Tauragės r.	2023-12-04	12
8.	Liaušiai, Ukmergės r.	2023-12-07	12
9.	Viešvėnai I, Telšių r.	2023-12-13	11
10.	Švėkšna, Šilutės r.	2023-12-19	12
Iš viso:			124

Eil. Nr.	Lauko dienos vieta	Lauko dienos data	Dalyvių skaičius
1.	UAB Ukmergės biofabrikas, Statikai, Ukmergės r.	2024-01-15	11
2.	AB Kretingos grūdai, Tiekėjų g. 41, Kretinga	2024-01-18	12
3.	UAB Vievio paukščiai, Ausieniškės, Elektrėnų sav.	2024-01-23	12
4.	UAB Vilkyčių paukštynas, Sakūtėliai, Šilutės r.	2024-01-25	12
5.	UAB Joniškio grūdai, Žemaitės g. 1, Joniškis	2024-02-06	12
6.	UAB Groward Group, Karaliaus Mindaugo pr. 38, Kaunas	2024-02-07	19
7.	UAB Vičiūnai ir partneriai, Maceniai, Plungės r.	2024-02-21	9
8.	AB Kauno grūdai, H. ir O. Minkovskių g. 63, Kaunas	2024-03-06	12
9.	Vidučio Razmos ūkis, Dainiai, Jurbarko r.	2024-03-08	12
10.	Daukniūnų ŽŪB, Daukniūnai, Panevėžio r.	2024-03-13	12
11.	Kuršėnų ŽŪB, Šilėnai, Kuršėnų sen., Šiaulių r.	2024-03-19	11
12.	Griškabūdžio ŽŪB, Katiliai, Šakių r.	2024-03-25	12
13.	Skaistgirio ŽŪB, Taučiūnai, Skaistgirio sen., Joniškio r.	2024-03-28	12
14.	UAB AUGA Grūduva, Gotlybiškis, Šakių r.	2024-04-05	15
15.	ŽŪB Krakės, Krakės, Kėdainių r.	2024-04-08	11
Iš viso:			184

Paramos gavėjo parašas / Įgalioto asmens parašas

<p>9. Rezultatų nauda EIP veiklos grupės nariams (nurodykite, kaip EIP veiklos grupės nariai naudosis projekto rezultatais)</p>	<p>Renginių dalyvių sąrašai pridedami.</p> <p>Įgyvendinus Projekto veiklas, iš esmės, žengtas svarbus praktinis žingsnis sprendžiant klimato kaitos problemą. Bendromis mokslininkų, konsultantų, žemės ūkio veikla užsiimančių subjektų pastangomis įdiegti tvaresni procesai efektyviam gyvulininkystės sektoriui plėtoti bei kokybiškai produkcijai gauti, pateiktos rekomendacijos skirtingų rūšių gyvūnų ūkiams, kurios sudaro prielaidas didesnei ūkio konkurencijai bei įsitvirtinimui rinkose. Projekto metu Pareiškėjo ir Partnerių darbuotojų įgytos praktinės kompetencijos naudingos tolesnėje jų veikloje, skatinant racionaliau naudoti vietinius žemės ūkio resursus bei vystyti tvarias gamybos technologijas gyvulininkystės sektoriuje. Lietuvos gyvulininkystės ūkiuose diegiant/optimizuojant tvarias gamybos technologijas, efektyviau naudojami vietiniai resursai, gaunant didesnės pridėtinės vertės funkcionalias pašarines žaliavas, dėl to pagerėja gyvūnų produktyvumas, sumažėja kaštai pašarinių žaliavų įsigijimui, pagerėja produkcijos kokybė. Papildoma ženkliai ekonominė nauda gaunama, dėl gautų pašarinių žaliavų funkcionaliosios vertės, nes pastaroji užtikrina ūkiuose gyvūnų sveikatingumą, dėl to sumažėja išlaidos bakterijų sukeltamų ligų gydymui ir probiotinių pašarų priedų įsigijimui. Gyvūnų pašarinių žaliavų poreikiams patenkinti valorizuojami šalutiniai maisto pramonės produktai, kurių panaudojimo efektyvumas iki šiol yra reikšmingai per mažas, dėl technologijų, jų efektyviam panaudojimui stokos.</p> <p>Nauda įgyvendinant technologinių inovacijų diegimo veiklą UAB „Kontvainai“ (Partneris-2): buvo pateiktos rekomendacijos, į racioną įtraukti grūdų ir cukraus pramonės šalutinius produktus (valorizuotas kvietinės sėlenas bei cukrinių runkelių perdirbimo šalutinius produktus). Rekomenduota nekomercinė probiotikų kompozicija, sudaryta iš <i>Lactobacillus uvarum</i> LUHS245, <i>Lactobacillus casei</i> LUHS210, <i>Pediococcus acidilactici</i> LUHS29 ir <i>Pediococcus pentosaceus</i> LUHS183, kuri užtikrina pašarinių žaliavų stabilią fermentaciją 36 parų periodu, o fermentuotos pašarinės žaliavos įtraukimas į paršelių racioną turi teigiamos įtakos jų sveikatingumo ir zootechniniams rodikliams: paršelių fekalijų mikrobiotoje padidėja <i>Lactobacillus</i> dominavimas, pagerėja paršelių hematologinis profilis bei mikotoksinų detoksikacija <i>in vivo</i>. Pateiktos rekomendacijos: naujai sukurta probiotinė kompozicija (<i>L. uvarum</i> LUHS245, <i>L. casei</i> LUHS210, <i>P. acidilactici</i>, LUHS29, <i>P. pentosaceus</i> LUHS183) fermentuota pašarinė žaliava (500 g/kg nuo bendro pašarų kiekio) rekomenduojama paršelių (25 dienų amžiaus, šėrimo trukmė 36 dienos) hematologinio profilio, virškinimo trakto mikrobiotos ir maistinių medžiagų biologinės konversijos pagerinimui.</p> <p>Nauda įgyvendinant technologinių inovacijų diegimo veiklą S. Petkevičiaus įmonėje „Petkus“ (Partneris-3): įvertinus 12 kg priedo, įterpimą į 350 kg biomodifikuojamų šalutinių produktų masę, 1-15 viščiukų amžiaus dienomis, pateiktos rekomendacijos: siekiant padidinti viščiukų broilerių kūno</p>
---	---

svorį, krūtinėlės ir kojų raumenų išeią bei sumažinti viščių broilerių gaištamumą tikslinga į jų lesalus įterpti 3 proc. valorizuotų (ekstruotų ir fermentuotų) kvietinių sėlenų, 1–15 viščių amžiaus dienomis.

Nauda įgyvendinant technologinių inovacijų diegimo veiklą ŽŪB „AUGA Smilgiai“ (**Partneris-4**), naudojant valorizuotus maisto pramonės šalutinius produktus – pieno permiatą ir funkcionalizuotas kvietines sėlenas, pagal įdiegtos inovacijos rezultatus, pateiktos rekomendacijos: *L. uvarum* LUHS245 fermentuotas pieno permiatas girdomas naujagimiams veršeliams po 50 ml 14 dienų, padidina pieno rūgšties bakterijų skaičių (vidutiniškai 17,02 proc.) ir sumažina enterobakterijų skaičių (vidutiniškai 10,38 proc.) fekalijose; padidina sausųjų medžiagų kiekį fekalijose; 1,7 karto padidina laktobacilų dominavimą fekalijų mikrobiniame profilyje; o šie pokyčiai gali lemti geresnį gyvūnų sveikatingumą vėlesniuose etapuose. Rekomenduojamas pašarų praturtinimas (nuo 2 iki 14 amžiaus dienos) naujagimiams veršeliams įterpiant valorizuoto pieno permiato (50 mL/dieną), siekiant pagerinti virškinimo trakto mikrobiotos sudėtį.

Nauda įgyvendinant technologinių inovacijų diegimo veiklą Šakių rajono Lukšių ŽŪB (**Partneris-5**) ūkyje - buvo įdiegtos inovacijos, kurios publikuotos mokslo žurnale *Animals* (<https://www.mdpi.com/2076-2615/11/9/2544>) ir pateiktos rekomendacijos, kad su *L. uvarum* LUHS245 fermentuotas pieno permiatas girdomas naujagimiams veršeliams po 50 ml 14 dienų, padidina laktobacilų skaičių (vidutiniškai, 17,02 proc.) ir sumažina enterobakterijų skaičių (vidutiniškai, 10,38 proc.) fekalijose; padidina sausųjų medžiagų kiekį fekalijose; 1,7 karto padidina laktobacilų dominavimą fekalijų mikrobiniame profilyje; o šie pokyčiai gali lemti geresnį gyvūnų sveikatingumą vėlesniuose etapuose. Rekomenduojamas pašarų praturtinimas (nuo 2 iki 14 amžiaus dienos) naujagimiams veršeliams įterpiant valorizuoto pieno permiato (50 mL/dieną), siekiant pagerinti virškinimo trakto mikrobiotos sudėtį.

Nauda įgyvendinant technologinių inovacijų diegimo veiklą UAB „Zujų paukštynas“ (**Partneris-6**) ūkyje: pateiktos rekomendacijos, kad siekiant padidinti dėslųjų vištų kūno svorį, kiaušinių dėslumą, sumažinti lesalų sąnaudas 1 kg kiaušinių masės pagaminti, pagerinti kiaušinių kokybę – padidinti lukšto stiprumą ir kiaušinio svorį tikslinga vištų lesalus papildyti 3 proc. valorizuotų kvietinių sėlenų.

Nauda įgyvendinant technologinių inovacijų diegimo veiklą UAB „Vinginkai“ (**Partneris-7**) ūkyje: įdiegtos inovacijos - sukurta prestartinio pašaro žindantiems paršeliams receptūra ir su ja susiję dokumentai **Partnerio-7** pateikti parodos eksponatų „Ką pasėsi... 2021“ konkursui (dokumentai buvo pateikti šio projekto ataskaitos 7.3. PRIEDE), pateiktos rekomendacijos: pre-startinis pašaras (tiekiamas *ad libitum* naujagimiams paršeliams), kurį sudaro Wex130/screwspeed25Lpa ir cukrinių runkelių išspaudos rekomenduojamas naujagimių

	paršelių virškinimo trakto mikrobiotos sveikatingumo gerinimui.
10. Projekto tęstinumo aprašymas (aprašykite numatomą projekto tęstinumą)	<p>Lietuvos sveikatos mokslų universitetas projekto metu gautus taikomųjų mokslinių tyrimų rezultatus naudoja tobulinant studijų programas, o kartu su konsultavimo institucijos darbuotojais – vykdant gyvūnų mokslų ir veterinarijos darbuotojų bei specialistų kvalifikacijos kėlimą, konsultuoja žemės ūkio bendroves ir ūkininkus. Projekto tęstinumas vykdomas bendradarbiaujant su LSMU, kaip kompetencijos centru (KC) tvaresnių didesnės pridėtinės ir funkcionaliosios vertės pašarų ir jų žaliavų plėtros srityje, perduodant gautas, moksliniais tyrimais pagrįstas, žinias žemės ūkio subjektams apie saugios tvaresnės pašarinės žaliavos įtaką gyvūnų produktyvumui, sveikatingumui ir produkcijos kokybei. Lietuvos mokslo tarybai pateikta paraiška pramoninės doktorantūros vietai gauti (patvirtinta). Kiti projekto partneriai (Kauno technologijos universitetas, VŠĮ „Tęstinio mokymo ir konsultavimo centras“, žemės ūkio bendrovės), suderinę su LSMU KC, vykdo projekto rezultatų sklaidą ir siekia efektyvesnio tvarių procesų žemės ūkio sektoriuje įdiegimo. Tokiu būdu užtikrinamos sąlygos projekte nedalyvavusiems tiesiogiai ūkio subjektams gauti išsamią, kvalifikuotų tyrėjų apibendrintą ir moksliniais tyrimais pagrįstą, informaciją apie didesnės pridėtinės vertės pašarinių žaliavų gamybą, panaudojant vietinius resursus, ir jų panaudojimo galimybes, siekiant didesnės žemės ūkio srities ekonominės naudos bei pridėtinės vertės visam regionui, nes šalutinių produktų biorafinavimu grįsta pašarinių žaliavų gamyba gali sumažinti aplinkos taršą efektyviai valorizuojant vietinius resursus – maisto pramonės šalutinius gamybos produktus. Projekto metu gautos žinios įgalina vykdyti veiklas įgytų žinių efektyvesniam komercializavimui, sudarant naujas sutartis su ūkio subjektais, kurių pagrindu planuojama finansuoti tolesnius tyrimus ir plėtoti darbus šioje srityje, kuriant naujas, padidintos vertės tvarių pašarinių žaliavų formules. Taip pat vykdomas projekto tęstinumas, publikuojant gautus pagrindinius ir gretutinius rezultatus moksliniuose bei populiariuose leidiniuose, pristatant seminaruose, konferencijose.</p>

5. Klausimai (pildoma atsakymą pažymint ženklą „X“. Atsakydamas pareiškėjas patvirtina, kad pareiškėjas ir kiekvienas partneris laikosi įsipareigojimų.)

Klausimynas dėl tinkamumo sąlygų ir įsipareigojimų laikymosi	Pastabos
--	----------

<p>1. Ar viešinate paramą Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėse nustatyta tvarka?</p>	<p>☒ Taip ☐ Ne</p>	<p>Projektas buvo viešinamas vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos viešinimo taisyklėmis Informacija apie projektą nuolat viešinama Lietuvos sveikatos mokslų universiteto internetiniame puslapyje. Pagaminta dešimt A3 formato viešinimo plakatai: vienas plakatas naudojamas LSMU Veterinarijos tęstinio mokymo ir konsultavimo centro patalpose, kiti partnerių patalpose. Sklaidos renginių metu taip pat naudojamas viešinimo plakatas. Renginių programos, dalijamosios medžiagos buvo pažymėtos LKP 2014–2020 m. programos logotipu su ES vėliava. Programos viešinimo logotipai buvo naudojami projekto informaciniuose straipsniuose. Projektas taip pat viešinamas per Lietuvos kaimo tinklą ir EIP žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje (EIP-AGRI) tinklą. Projekto veiklos viešintos respublikinėje spaudoje ir radijuje.</p>
---	---	--

2. Ar patvirtinate, kad įgyvendintas projektas atitinka Taisyklių III skyriuje nustatytus priemonės prioritetus, tikslines sritis ir prisideda prie kompleksinių tikslų įgyvendinimo?	☒ Taip ☐ Ne	Įgyvendinant projektą buvo prisidėta prie programos priemonės „Bendradarbiavimas“ (toliau – programos priemonė) veiklos srities prioriteto „skatinti žinių perteikimą ir inovacijas žemės ūkyje, miškininkystėje ir kaimo vietovėse“, tikslinių sričių „skatinti inovacijas, bendradarbiavimą ir žinių bazės vystymą kaimo vietovėse“, „stiprinti žemės ūkio, maisto produktų gamybos ir miškininkystės sektorių ryšius su mokslinius tyrimus atliekančiomis bei inovacijas kuriančiomis institucijomis“, „gauti ūkių ūkininkų ekonominės veiklos rezultatus ir sudaryti palankesnes sąlygas ūkiams restruktūrizuoti ir modernizuoti“ bei prie visų programos priemonės veiklos srities „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ (toliau – veiklos sritis) kompleksinių tikslų („Inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida“, „Aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra“ ir „Klimato kaitos švelninimas“).
3. Ar patvirtinate, kad projektas buvo vykdomas Lietuvos Respublikos teritorijoje?	☒ Taip ☐ Ne	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, Kaunas
4. Ar patvirtinate, kad nekeitėte EIP projekto galimybių studijoje numatytų projekto pobūdžio ir tikslų?	☒ Taip ☐ Ne ☐ N/A	
5. Ar įgyvendinote projekto paraiškoje numatytas projekto rezultatų sklaidos veiklas?	☒ Taip ☐ Ne	
6. Ar be Žemės ūkio ministerijos sutikimo nekeitėte EIP veiklos grupės narių ir nepriėmėte naujų EIP veiklos grupės narių?	☒ Taip ☐ Ne	
7. Ar apdraudėte turtą, kuriam įsigyti ar sukurti panaudota parama, didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiu?	☐ Taip ☐ Ne ☒ N/A	(pateikite draudimo dokumentus)

8. Ar užtikriname, kad projekto rezultatai prieinami visuomenei naudoti (viešai publikuojama informacija, suteikiama prieiga prie projekto metu sukurtų technologijų ar sprendimų) ir jiems netaikomi autorių teisių apribojimai?	☒ Taip ☐ Ne	Su projekto rezultatais galima susipažinti LSMU Veterinarijos akademijoje: Veterinarijos tęstinio mokymo ir konsultavimo centre bei Gyvūnų mokslų fakulteto Gyvūnų auginimo technologijų institute, adresu Tilžės g. 18, Kaunas.
9. Ar viešinate projekto rezultatus per Lietuvos kaimo tinklą, EIP žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje (EIP-AGRI) tinklą ir kitomis priemonėmis?	☒ Taip ☐ Ne ☐ N/A	Projekto rezultatai yra viešinami per Lietuvos kaimo tinklą ir EIP-AGRI tinklą.
10. Ar patvirtinate, kad vykdote įsipareigojimą sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdomas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po lėšų projektui įgyvendinti skyrimo iki projekto įgyvendinimo pabaigos?	☒ Taip ☐ Ne	
11. Ar patvirtinate, kad įvykdėte įsipareigojimą, jog projekte numatytos išlaidos negali būti finansuojamos iš kitų Europos Sąjungos fondų ir kitų viešųjų lėšų?	☒ Taip ☐ Ne	
12. Ar užtikriname, kad projekto veiklos nėra susijusios su anksčiau vykdytais ar pradėtais vykdyti projektais, kurių finansavimui skirta parama iš Europos Sąjungos fondų ir kitų viešųjų lėšų?	☒ Taip ☐ Ne	
Atrankos kriterijų laikymosi klausimai	Pastabos	

<p>13. Ar projekto rezultatų praktinis taikymas ūkiuose suteikė arba suteiks ekonominę ir (arba) aplinkosaugos naudą?</p>	<p>☒ Taip ☐ Ne ☐ N/A</p>	<p>Viščiukų broilerių lesalus papildžius 3 proc. valorizuotų (ekstruduotų ir fermentuotų) kvietinių sėlenų priedu ir juos lesinant šiuo lesalu pirmas 15 auginimo dienų jų realizacijos svoris padidėjo vidutiniškai 3,6 proc., 0,01 proc. sumažėjo gaištamumas ir padidėjo lesalų konversija. Vieno auginimo ciklo metu iki realizacijos auginant 20 tūkstančių broilerių jų realizacijos svoris sudaro apie 20 000 kg. už kuriuos gaunama 14760,00 Eur pajamų (esant supirkimo kainoms 202,80 Eur/100 kg.). Panaudojus lesalų priedą iš valorizuotų kvietinių sėlenų vieno auginimo ciklo viščiukų broilerių realizacijos svoris padidėja iki 20720 kg. o pajamos iki 43263 Eur. Taigi naudojant viščiukų broilerių lesinimui lesalus su 3 proc. valorizuotų kvietinių sėlenų priedu vieno auginimo ciklo pajamos vidutiniškai padidėja iki 1503,00 Eur.</p> <p>Analogiškai vištų dedeklių lesalus papildžius 3 proc. valorizuotų kvietinių sėlenų priedu, vištų dėslumas padidėjo iki 0,6 proc., kiaušinio svoris iki 0,3 proc. Skaičiuojant, kad vištidedėje laikant 10 000 vištų dedeklių, per parą gaunama apie 9000 kiaušinių, kurių vidutinis realizacijos svoris yra 520 kg. o pajamos 758,16 Eur. (skaičiuojant, kad vidutinė kiaušinių kaina yra 154,80 Eur/100 kg.). Lesinant vištas dedekles lesalu su valorizuotų kvietinių sėlenų priedu per parą gauname iki 9050 kiaušinių o bendras jų svoris padidėjo iki 525 kg. Realizacijos pajamos sudarė 812,70 Eur. Taigi vienos paros kiaušinių realizacijos pajamos padidėjo 54,54 Eur.</p> <p>Veršelių gaištamumas dėl virškinamojo trakto sistemos susirgimų Lietuvoje sudaro apie 5 – 7 proc. susserga apie</p>
---	--	---

	<p>30 – 40 proc. veršelių. Vieno susirgusio veršelio gydymas kainuoja apie 60,00 Eur. Jeigu ūkyje per mėnesį gimsta vidutiniškai 30 veršelių ir 10 jų suserga virškinamojo trakto ligomis tai veterinarinės išlaidos jų gydymui sudaro apie 600,00 Eur. Pirmas 14 dienų į naujagimių veršelių girdymui naudojamą pieną ar jo pakaitalą įterpus fermentuoto pieno permiato (50 ml/dienai) pagerėja veršelių sveikatingumas ir suserga iki 10 proc. mažiau veršelių, tai reiškia, kad gydyti teks ne 10 veršelių, o 7 ar 8 naujagimius veršelius. todėl veterinarinės išlaidos vidutiniškai sumažėja iki 420,00 Eur., Sutaupoma iki 180,00 Eur. mėnesiui. Reikia turėti omenyje ir tai, kad iš nesirgusių virškinamojo trakto ligomis telyčaitėms tapus karvėmis jų pieno produkcija yra apie 10 – 12 proc. didesnė lyginant su karvėmis, kurios ankstyvuojų gyvenimo laikotarpiu iki atjunkymo persirgo ir buvo gydytos nuo įvairios kilmės viduriavimų. Taigi naudojant fermentuotą pieno permiatą pirmosiomis veršelių gyvenimo savaitėmis gaunamas ilgalaikis ekonominis efektas.</p> <p>Paršelių šėrimui nuo 28 amžiaus dienos į startinius kombinuotus pašarus įterpus fermentuotas pašarines žaliavas jos turėjo teigiamą poveikį zootechniniams rodikliams, padidėjo pašarų konversija ir paršelių priesvoriai – grupėje iki 30 kg. svorio vidutiniškai 100 g per parą. Iki eksperimento 10–30 kg paršelių grupėje vidutinis paros priesvoris buvo 450 g, pašarų sąnaudos kg priesvoriumi 1,58 kg ir 30 kg svorį paršeliai pasiekdavo vidutiniškai per 66 dienas su kombinuoto pašaro</p>
--	---

		<p>šanaudomis 42,42 kg kas sudaro 43,60 Eur (skaičiuojant 1 tonos kombinuoto pašaro kainą 1020 Eur). Pritaikius atskirų pašaro sudedamųjų dalių fermentacijos schemas paršelių paros priesvoriai padidėjo iki 546 g. ir 30 kg svorį jie pasiekė per 55 paras, prie tų pačių pašarų šanaudų kg svorio, suvartodami 35,35 kg kombinuoto pašaro kurio vertė 36,06 Eur. Vieno paršelio užauginimui iki 30 kg svorio gaunamas 7,54 Eur ekonominis efektas.</p>
<p>14. Ar projektas buvo įgyvendintas naudojant EIP veiklos grupės narių išteklius?</p>	<p>☒ Taip ☐ Ne</p>	<p>Projektas įgyvendinamas naudojant pareiškėjo ir projekto partnerių materialinę bazę. Prie projekto įgyvendinimo neatlygintinai prisideda projekto partnerių ūkių darbuotojai.</p>
<p>15. Ar projektas buvo įgyvendintas panaudojant neatlygintinai EIP veiklos grupės narių išteklius ir integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų infrastruktūrą?</p>	<p>☒ Taip ☐ Ne ☐ N/A</p>	<p>LSMU turi aukštos kvalifikacijos mokslininkus, kurie gali spręsti projekto įgyvendinimo metu iškeltus uždavinius. Universitete veikia 15 laboratorijų, aprūpintų modernia tiriamąja įranga, LSMU VA specialistai sukaupę didelę patirtį įgyvendinant tiriamuosius ir taikomuosius tyrimus Lietuvos gyvulininkystės ūkiuose. Įgyvendindami projektą neatlygintinai naudojamės slėnių „Nemunas“ ir „Santaka“ laboratorijų materialine baze, Gyvūnų auginimo technologijų instituto laboratorijomis ir materialine baze, bei darbuotojų sukaupta patirtimi. Projekto veiklose neatlygintinai darbavosi partnerių ūkių darbuotojai, taip pat neatlygintinai projekto veiklose buvo naudojamosi partnerių materialine baze ir biologiniu turtu.</p>

16. Ar projekto rezultatai pademonstruoti paraiškoje planuotuose ūkiuose? (nurodykite ūkių skaičių)	☒ Taip ☐ Ne	Projekto rezultatai buvo pademonstruoti 15 ūkių valdų. Įvardijame įmones ir ūkius kuriuose buvo demonstruota projekto rezultatai:
17. Ar projekto veiklų viešinimui taikote ne mažiau kaip 3 skirtingas viešinimo priemones ir būdus (spauda, radijas, televizija, internetas ir kt.)?	☒ Taip ☐ Ne ☐ N/A	Projektas yra viešinamas internete (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ir Lietuvos kaimo tinklo internetiniuose puslapiuose), taip pat projekto veiklos buvo pavišintos „Žinių radijuje“ ir spaudoje (publikuota 1 viešinimo straipsnis ir 2 informaciniai straipsniai supažindinantys su projekto rezultatais „Kaimo laikraštyje“)

6. Ataskaitos priedai: (nurodomi kartu su galutine ataskaita teikiami dokumentai.)

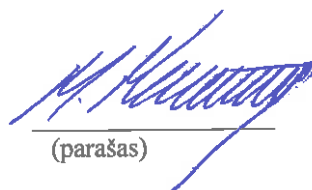
Nr.	Priedas (pateikiamas originalas ir pareiškėjo patvirtinta kopija arba notaro patvirtintas nuorašas, jei nepateikiamas originalas)	Lapų skaičius (nurodomas pateikto dokumento lapų skaičius) Teikiamas / neteikiamas
1.	Finansinės atskaitomybės dokumentai už praėjusius ir ataskaitinius metus	38
2.	Konferencijos, seminarų ir lauko dienų dalyvių sąrašai	69
3.	2020 m. lapkričio 25 d. Įgaliojimas dėl atstovavimo Lietuvos sveikatos mokslų universitetui Nr. 2020-DVT2-02079	1
4.	2023 m. spalio 4 d. Įgaliojimas dėl dokumentų pateikimo ir kopijų tvirtinimo Nr. 2023-DVT2-01758	1

7. Papildoma informacija: (pateikiama papildoma informacija, kuri gali turėti įtakos administruojant bylą)

--

Patvirtinu, kad šioje ataskaitoje ir prie jos pridėtuose dokumentuose pateikta informacija, mano žiniomis ir įsitikinimu, yra teisinga.

LSMU Veterinarijos akademijos kancleris
(paramos gavėjo vadovo arba jo įgalioto asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

prof. Mindaugas Malakauskas
(vardas ir pavardė)

Paramos gavėjo parašas / Įgalioto asmens parašas

